

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 7/18
V Lucemburku dne 25. ledna 2018

Rozsudek ve věci C-498/16
Maximilian Schrems v. Facebook Ireland Limited

Maximilian Schrems může podat individuální žalobu proti společnosti Facebook Ireland v Rakousku

Naproti tomu se v jeho případě, kdy je postupníkem nároků jiných spotřebitelů, nemůže pro účely podání kolektivní žaloby použít soudní příslušnost vztahující se na spotřebitele.

Maximilian Schrems, s bydlištěm v Rakousku, podal proti společnosti Facebook Ireland (dále jen „Facebook“) žaloby k rakouským soudům. Vytýká společnosti Facebook, že porušila několik předpisů v oblasti ochrany údajů v souvislosti s jeho soukromým účtem na Facebooku¹ a s účty na Facebooku dalších sedmi² uživatelů, kteří mu postoupili své nároky za účelem podání této žaloby. Tito další uživatelé jsou rovněž spotřebiteli a mají bydliště v Rakousku, Německu nebo Indii. Maximilian Schrems zejména navrhuje, aby rakouský soud určil, že některá smluvní ujednání jsou neplatná, a rozhodl, že společnost Facebook je jednak povinna ukončit užívání sporných údajů pro vlastní účely nebo účely třetích osob a jednak uhradit náhradu škody včetně úroků.

Společnost Facebook se domnívá, že rakouské soudy nejsou mezinárodně příslušné. Podle společnosti Facebook se nemůže M. Schrems dovolávat unijního pravidla³, které umožňuje spotřebitelům podat žalobu proti zahraničnímu smluvnímu partnerovi k soudům v místě jejich bydliště („soudní příslušnost vztahující se na spotřebitele“). Jelikož M. Schrems používá Facebook rovněž pro profesionální účely (zejména prostřednictvím *stránky* na Facebooku určené pro informování o jeho krocích proti společnosti Facebook⁴), nemůže být považován za spotřebitele. Co se týče postoupených nároků, Facebook uvádí, že soudní příslušnost vztahující se na spotřebitele se na tyto nároky nepoužije, jelikož tuto soudní příslušnost nelze přenést.

V tomto kontextu Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) žádá Soudní dvůr, aby upřesnil podmínky, za nichž může být uplatněna soudní příslušnost vztahující se na spotřebitele.

Rozsudkem z dnešního dne Soudní dvůr odpověděl, že uživatel soukromého účtu na Facebooku neztrácí postavení „spotřebitele“, pokud vydává knihy, přednáší, provozuje internetové stránky, vybírá dary a nechává si postoupit nároky řady spotřebitelů, za účelem uplatnění těchto nároků u soudu.

Naproti tomu soudní příslušnost vztahující se na spotřebitele nelze použít v případě žaloby spotřebitele, kterou spotřebitel uplatňuje u soudu svého bydliště nejen vlastní nároky, nýbrž i nároky postoupené jinými spotřebiteli s bydlištěm v tomtéž členském státě, v jiných členských státech nebo ve třetích státech.

¹ Od roku 2010 používá M. Schrems účet na Facebooku pouze pro soukromé činnosti. Kromě toho používá od roku 2011 stránku na Facebooku, kterou sám založil, aby i) informoval uživatele internetu o svých krocích proti společnosti Facebook, o svých přednáškách, účastech na diskuzích a svých vystoupeních v médiích, ii) pro veřejné výzvy k darům a iii) k propagaci svých knih.

² M. Schremsovi postoupilo mimo jiné více než 25 000 osob z celého světa své nároky, aby je uplatnil u soudu.

³ Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42, dále jen „nařízení Brusel I“). Podle tohoto nařízení musí být žalovaný v zásadě žalován u soudů členského státu, na jehož území má své bydliště nebo sídlo. Pouze v taxativně uvedených případech může nebo musí být žalován před soudem jiného členského státu.

⁴ Viz poznámka pod čarou 1.

Co se týče kvalifikace jako spotřebitele, Soudní dvůr uvádí, že soudní příslušnost vztahující se na spotřebitele se použije v zásadě pouze v případě, kdy je účelem smlouvy uzavřené mezi smluvními stranami jiné než obchodní použití dotčeného zboží nebo služby. Co se týče služeb elektronické sociální sítě, které jsou určeny k dlouhodobému užívání, je třeba zohlednit další vývoj užívání těchto služeb.

Žalobce, který využívá takové služby, se může dovolávat postavení spotřebitele, pouze pokud se užívání těchto služeb převážně pro soukromé účely, kvůli němuž původně uzavřel smlouvu, následně nezměnilo na užívání pro profesionální nebo podnikatelské účely.

Naopak vzhledem k tomu, že pojem „spotřebitel“ je definován jako protiklad pojmu „hospodářský subjekt“ a nezávisí na znalostech a informacích, které má dotčená osoba skutečně k dispozici, odbornost, kterou tato osoba může získat v oblasti uvedených služeb, ani její zapojení pro účely zastupování práv a zájmů uživatelů těchto služeb, ji nemohou zbavit postavení „spotřebitele“. Výklad pojmu „spotřebitel“, který by vylučoval takové činnosti, by totiž mohl bránit účinné ochraně práv, které spotřebitelé mají vůči svým smluvním partnerům – hospodářským subjektům, včetně práv týkajících se ochrany jejich osobních údajů.

Co se týče postoupených nároků, Soudní dvůr připomíná, že soudní příslušnost vztahující se na spotřebitele byla založena za účelem ochrany spotřebitele jakožto smluvní strany dotčené smlouvy. Spotřebitel je tedy chráněn, pouze pokud je sám v řízení žalobcem nebo žalovaným. Na žalobce, který není sám smluvní stranou dotčené spotřebitelské smlouvy, se tedy tato soudní příslušnost nemůže vztahovat. Totéž platí rovněž pro spotřebitele, jemuž byly postoupeny nároky jiných spotřebitelů.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) 📡 (+32) 2 2964106